

KAPITTEL 1. ALLMENNE FØRESEGNER

§ 1-1. Offentleg stad

Med offentlig stad er det meint gate, veg, fortau, sti, medrekna gang- og sykkelveg, park, torg e.l., plass, bru, bryggje, kai, strand, anlegg eller anna stad der det er allmenn ferdsel eller som er bestemt for allmenn ferdsle.

Merknad

Omgrepet offentlig stad har det same innhald som tidlegare, jf. straffelova (20. mai 2005 nr. 28) § 10 fyrste ledd, dvs. stad der folk flest ferdast. Som før har ein funne det praktisk å gjere ei opprekning av typiske stader som er offentlege. I nokre kommunar kan det vere tenleg å ta med område som ikkje er nemnde her, medan t.d. kai eller bryggje ikkje er aktuelt i andre kommunar.

§ 1-2. Ansvar og plikter for festar, brukar, leigar eller styrar av hus eller grunn

Dei plikter som er lagt på eigar av hus eller grunn, kviler også på den som festar, brukar, leigar eller styrer eigendomen.

Merknad

Ein minner om at ein leigetakar som til dømes leiger ein del av eit større hus, ikkje er forplikta etter denne føresegna. Føresegna tilsvara § 2 i tidlegare normalpolitivedtekter og inneberer ingen realitetsendring.

KAPITTEL 2. ORDEN PÅ OFFENTLEG STAD

§ 2-1. Ro og orden på offentlig stad

På eller like attmed ein offentlig stad må ingen vere med i oppløp, samanstimling, larm eller bråk som forstyrrar den allmenne orden eller ferdsel.

Den som ferdast på eller like attmed offentlig stad pliktar å halde nattero mellom kl. 23.00 og 06.00.

Dersom mange menneske samlar seg ved inngangen til forsamlingslokale, sports plass, utsalsstad, haldeplass e.l., skal dei stå i kø og elles rette seg etter dei pålegg som politiet eller arrangøren gjev for å halde ved lag den allmenne orden eller regulere ferdsle.

Merknad

Føresegna er endra ved at det er lagt til eit nytt andre ledd. Føresegna er teke inn for å gje ei standardisert formulering og plassering og er ofte stadfesta i fleire av vedtektene til kommunane. Føresegna er meint å vareta omsynet til personar som bur nær musikk og feststøy. Det er inga hindring for at det kan søkjast til politiet om dispensasjon dersom det skal arrangerast festivalar eller andre arrangement.

Føresegna supplerer straffelova (20. mai 2005 nr. 28) § 181, som rettar seg mot slagsmål, bråk eller anna utilbørleg åtferd. Ei viss interesse har også forskrift om køyrande og gåande trafikk av 21. mars 1986 nr. 747 § 19 om særlege føresegner for gåande.

§ 2-2. Køyring, camping mv i parkar, grøntareal, friområde o.l.

I offentlege parkar, grøntareal, friområde, på, ved eller under vegar eller plassar i tettbygd strøk er telting, camping e.l. forbode, med mindre anna kjem fram av skiltinga på staden.

I offentlege parkar, grøntareal og friområde er det forbode å køyre og parkere motorkøyretøy, med mindre noko anna går fram av skiltinga på staden.

Merknad

Stadig fleire kommunar har ynskt ei mogelegheit til å ta inn i politivedtekt ein åtgang for å handheve uynskt aktivitet på offentlege stadar i tettbygd strøk. Heimelsgrunnlaget for å ta dette inn i politivedtekta er omsynet til ro og orden, då dette rettar seg både mot uynskte aktivitetar som camping, telting, o.l. i offentlege parkar, friområde osv. som vil

avgrense moglegheita for allmenta til å nytte slike område, medrekna hindring av forsøpling og utryggleik. Vidare er det grunngeve i at motorferdsel i slike område fører til unødvendig støy og belastning på områda.

Det er kommunen som gjennom skilting eller på anna måte har ansvaret for å regulere forhold rundt bruk og aktivitetar på offentleg stad som parkar, friområde, plassar o.l. Føresegna gjer ingen endring i ansvaret til kommunen. Ein del kommunar har ynskt at slik handheving kan gå inn i den lokale politivedtekta, men då politilova § 14 ikkje gir heimel for at det i politivedtekt kan bli gitt pålegg om å innhente tillating frå anna myndigheit enn politiet, har ein i staden teke inn føresegner som pålegg kommunen å skilte bruken av slike område. Regelen er ikkje meint å gjere endringar i moglegheita kommunen har til å tildele køyretillating til personell som treng dette for å kunne utføre sine arbeidsoppgåver eller å ta imot og innvilge søknadar frå personar om tillating til bruk eller ferdsle på slike område. Det er ein føresetnad om at friområde som ligg til grunn som allment tilgjengeleg for motorkøyretøy, blir skilta med forbodsskilt dersom det ikkje skal vere tilgjengeleg å køyra eller parkere der.

§ 2-3. Framvising og andre publikumsretta aktivitetar

Den som på eller ut mot offentlig stad vil opptre eller utføre andre publikumsretta aktivitetar, må på førehand gje melding til politiet, uavhengig av om aktivitetatne skjer ved bruk av høgtalar o.l.

Det same gjeld den som på eller i nærleiken av offentlig stad ynskjer å bruke gåande, køyrande eller flygande reklame.

Merknad

Føresegna tek sikte på å fanga opp tilfelle som ikkje blir dekt av politilova § 14 nr. 3 og 4, jf. § 11, og er i sitt innhald ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 4. Føremålet med meldeplikta er behovet politiet har for å oppretthalde ro og orden, samt sikre ferdsel og framkomelegheit på offentlig stad.

Pengeinnsamling vil inngå i fyrste ledd. Det er etter lovendringa i politilova § 14 fyrste ledd nr. 8 av 20. juni 2014, ikkje lenger åtgang til å regulere pengeinnsamling utover dette. Ein slik åtgang er no erstatta med åtgangen til å regulere tigging. For ei nærmare skildring av skilnaden mellom pengeinnsamling og tigging, sjå merknaden til § 2-4.

Det kan ikkje setjast krav om å henta inn godkjenning frå kommune i politivedtekter, då det i politilova § 14 ikkje ligg føre heimel for å hente inn løyve frå andre styresmakter enn politiet.

§ 2-4. Tigging

Tigging på offentlig stad eller frå hus til hus er forbode

eller

tigging på offentlig stad eller frå hus til hus, kan berre skje etter at det først er sendt melding til politiet som kan setja vilkår om tid og stad for tigginga,

eller

tigging på offentlig stad eller frå hus til hus, kan berre skje etter at det først er sendt melding til politiet

Merknad

Føresegna gjev tre alternative ordlydar dersom kommunen ynskjer å regulere tigging i politivedtekt. Åtgangen til å forby eller setje vilkår for tigging i politivedtekter, blei teke inn i politilova § 14 fyrste ledd nr. 8 ved lovendring av 20. juni 2014 nr. 48. Vilkåra kan vere avgrensing i tid og stad, eventuelt meldeplikt til politiet.

I. Prop. 83 L (2013-2014) «Kapittel 8. Merknader til bestemmelsen» kjem det fram at:

«Begrepet tigging, omfatter situasjoner der noen ber andre om penger som mottakeren skal bruke på seg selv, sine nærmeste eller på en mindre gruppe personer eller et miljø som mottakeren selv er en del av. Det kan med andre ord ikke være for stor nærhet mellom innsamler og mottaker av pengene (eller en situasjon hvor det er grunn til å tro at mottakeren indirekte vil tilgodese seg selv, sine nærmeste eller det miljøet vedkommende er en del av). Innsamlinger til humanitære og allmenntilgjørende formål faller utenfor, ikke bare når det er registrert i innsamlingsregisteret, men også i andre tilfeller. Skoleklasser som samler inn penger til turer vil eksempelvis ikke kunne rammes av et forbud mot tigging i sin kommune.

En kunstnerisk forestilling på offentlig sted som etterfølges av aktivt og pågående innsamlingsvirksomhet hvor den enkelte tilskuer avkreves penger vil ofte måtte anses som tiggning. På samme måte vil pågående salg av relativt verdiløse gjenstander som ikke har noen tilknytning til noen alminnelig kommersiell virksomhet eller et humanitært eller allmenntillegelig formål eller lignende omfattes av tiggerbergrepet.

Politiellova § 30 setter straff med bøter eller fengsel inntil tre måneder for den som overtrer bestemmelser gitt i medhold av § 14. Politidistriktene må ha retningslinjer om håndhevspraksis for å sikre en lik reaksjonspraksis.»

Ved regulering av tiggning er det ein føresetnad om at vilkåra går fram av føresegna i den lokale politivedtekta.

§ 2-5. Farleg eller skremmande verksemd

På, ut over eller like attmed offentlig stad er det forbode:

1. å skyte med gevær eller anna skytevåpen, under dette paintball, softgun, boge, spretttert o.l.
2. å brenne av krut, fyrverkeri eller eksplosive stoff utan at politiet har gjeve løyve. Det er ikkje eit slikt krav om løyve for godkjent fyrverkeri som skal nyttast i tidsrommet 31. desember kl. 18.00 til 1. januar kl. 02.00.
3. å kaste eller sleppe stein, snøball eller anna som kan vere til skade eller ulempe for dei som ferdast der.

Merknad

Med samtykke frå politiet kan kravet om å henta inn løyvet til politiet fråvikast i lokal politivedtekt når det gjeld oppskyting av godkjent fyrverkeri på nyttårssafta. Føresegna er teke inn på bakgrunn av vedvarande praksis frå ei rekke kommunar.

Bruk av fyrverkeri i tett busetnad, nær tørr skog eller andre brannfarlege omgivnader er ikkje tillate utan at løyve frå brannsjefen også ligg føre, jf. forskrift av 15. desember 2002 nr. 922 om handtering av eksplosjonsfarleg stoff § 2-10. Utanfor slike område blir det lagt til grunn at det er tilstrekkeleg med løyvet frå politiet.

Lokal brannmyndigheit kan i alle tilfelle, gjennom eigne heimlar eller med heimel i eige lovverk, leggja ned forbod om bruk av krut, fyrverkeri eller eksplosive stoff. Det blir vist til at bruk av krut, fyrverkeri eller eksplosive stoff i alle tilfelle må skje innanfor ramma av brann- og eksplosjonsvernlova av 14. juni 2002 nr. 20.

Tidlegare andre ledd i normalpolitivedtekt av 1996 om å bere våpen på offentleg stad er teken ut, då tilhøvet blir regulert av strl. (straffelova 20. mai 2005 nr. 28) § 189.

KAPITTEL 3. SIKRING AV FERDSLÅ

§ 3-1. Hindringar

På eller ut over offentleg stad er det forbode å plassere eller montere noko som kan vere til hinder eller ulempe for ferdsla eller som hindrar fri sikt til trafikkskilt o.l.

Markiser eller anna som henger utover fortau, skal på det lågaste vere minst 2,5 meter over bakken.

Merknad

Veglova (21. juni 1963 nr. 23) §§ 30, 31 og 33 har føresegner om plassering av byggverk, innretningar, reklameskilt o.l., og reglar om fjerning av busker og vegetasjon langs offentlege vegar. Plan- og bygningslova (27. juni 2008 nr. 71) § 30-3 regulerer åtgangen til skilt- og reklameinnretningar, i det vesentlege basert på omsyn av estetisk karakter. Det kan vere behov for å supplere føresegnene slik at det blir lagt til rette for ein raskare reaksjon, då behandlingstida for fjerning av ulovlege oppsette skilt etter plan- og bygningslova § 32-7 eller tvangsfullbyrdelseslova (26. juni 1992 nr. 86) kan vere lang. Dette gjeld særleg der framkomelegheiten eller sikta er hindra eller der skiltet representerer ein fare for skade på person eller eigedom.

Grensa for høgda er ikkje absolutt og kan tilpassast lokale tilhøve og har samanheng med at det er tillate å sykla på fortau.

Endring av føresegna er av språkleg karakter og inneberer ingen realitetsendring av tidlegare normalpolitivedtekt § 6.

§ 3-2. Dyr

Det er forbode å la husdyr gå laus på eller ved offentleg stad utan forsvarleg tilsyn.

Merknad

Føresegna supplerer beitelova (16. juni 1961 nr. 12) § 6 som set forbod mot å la husdyr gå laus på områder dei ikkje har åtgang til. Lova kan likevel ikkje tolkast som eit forbod mot å la husdyr opphalda seg på offentleg stad, slik at det er behov for å behalde føresegna i den nye normalpolitivedtekt. Kommunane bør likevel vurdere føresegna nærmare, m.a. kan det vere grunn til å la den gjelde i bestemte strøk. Framleis møter ein husdyr ved eller på offentleg veg e.l. fleire stader. Vidare blir det vist til veglova (21. juni 1963 nr. 23) §§ 44 og 48 om gjerde mot offentleg veg og grind eller ferist på offentleg veg.

Regulering av tilhøve knytt til hundehald må gjerast i medhald av hundelova (4. juli 2003 nr. 74) og kan såleis ikkje regulerast i lokal politivedtekt. Ei slik regulering må bli gitt i kommunal forskrift om hundehald. Tidlegare føresegner i normalpolitivedtekt om farlige hundar, bandtvang, sal og avliving blei den 31. desember 2003 oppheva i den enkelte kommune si politivedtekt som følgje av ny hundelov (4. juli 2003 nr. 74). Sjå hundelova § 32 jf. politilova (4. august 1995 nr. 53) § 14, fyrste ledd nr. 1, andre punktum.

Det er ikkje heimel til å stadfesta pålegg om å fjerna dyreekskrement, sjå merknad til § 5-1. Andre ledd om sirkusdyr eller ville dyr er ikkje vidareført då den ikkje lenger blir sett på som relevant.

§ 3-3. Aktivitetar

Politiet kan forby kvar einaste form for sport, leik eller spel på bestemt offentleg stad når dette er påkravd av omsyn til ferdsla eller den alminnelege orden.

Merknad

Eit slikt føresegn kan delvis gå inn under ramma til vegtrafikklova (18. juni 1965), men praktiske grunnar og omsynet til den alminnelege handhevinga av orden tilseier at politiet bør ha kompetanse til å gje slike føresegner, forankra i reint lokale tilhøve.

Vidare blir det vist til friluftsløva (28. juni 1957 nr. 16), særleg § 2 om den frie ferdsleretten i utmark og dei avgrensingane som kan påleggjast av grunneigar og kommunen.

At eit forbod gjeld på bestemt offentleg stad betyr at forbodet ikkje skal bli gitt generelt, men at det må gjerast ei konkret vurdering av tilhøvet på den enkelte stad. Det er ikkje heimel i politivedtekt for å leggja ned generelle forbod mot nemnde aktivitetar på offentleg stad.

Føresegna er i det vesentlege ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 7. Andre ledd har blitt teke ut då aktivitetane blir dekt av fyrste ledd.

§ 3-4. Ferdsel på islagt vatn eller sjø

Politiet kan av tryggleiksgrunnar forby eller gje regulerande føresegner for ferdsla på islagt vatn eller sjø.

Merknad

Føresegna er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 14.

§ 3-5. Sperring av offentleg stad

Krev byggjearbeid e.l. at fortau, gate, veg eller et anna offentleg stad blir heilt eller delvis sperra for eit avgrensa tidsrom, lyt ein på førehand søkje løyve frå politiet, som kan setje nærare vilkår.

Merknad

Føresegna har ny overskrift og er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 8.

§ 3-6. Byggjeverksemd mv.

Reising, riving eller reparasjon av bygning, graving eller anna arbeid på eller ut mot offentleg stad der det kan bli fare for ferdsla, skal på førehand meldast til politiet. Politiet kan fastsette korleis arbeidsstaden skal sperrast og krevje andre tryggleikstiltak til vern for publikum.

Merknad

Krav om sikringstiltak er heimla i plan- og bygningslova (27. juni 2008 nr. 71) § 28-2, men føresegna inneheld ikkje pålegg om meldeplikt til politiet. Veglova (21. juni 1963 nr. 23) § 57 forbyr graving, sprenging, trehogst og andre inngrep på offentleg veg eller innretning som høyrer til offentleg veg.

Føresegna har ny overskrift med oppdaterte lovtilvisingar og er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 10.

§ 3-7. Sprengingsarbeid

Sprenging på eller like attmed offentleg stad skal på førehand meldast til politiet, som kan påby særlege tryggleikstiltak.

Merknad

Den som skal bruka eksplosjonsfarleg stoff må ha sertifikat eller godkjenning ut frå forskrift av 26. juni 2002 nr. 922 om eksplosjonsfarleg stoff § 10-1, jf. brann- og eksplosjonslova (14. juni 2002 nr. 20).

Føresegna er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 9.

§ 3-8. Vedlikehald av bygning mv.

Ved vedlikehald av bygningar mv. på eller ut mot offentleg stad pliktar den ansvarlege for arbeidet med ein gong å setje opp avvisarar som gjer det tydeleg at det er farleg eller til ulempe å ferdist der.

Merknad

Plan- og bygningslova (27. juni 2008 nr. 71) § 28-2 inneheld naudsynte tryggleikskrav ved bygningsmessige arbeider generelt, medan § 28-5 gjeld sikringstiltak på areal som det ikkje er bygd på. Oppheising og nedfiring av varer og gjenstandar er ikkje nemnt i samband med bygningsarbeid. I den utstrekking det blir nytta arbeidstakarar, vil arbeidsmiljølova (17. juni 2005 nr. 62), særleg kapittel 4, koma til bruk.

Føresegna er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 11.

§ 3-9. Fare for ras frå tak

Når det er fare for at snø eller is kan falle ned frå hustak mot offentleg stad, skal eigaren straks setje opp avvisarar som gjer det tydeleg at ferdsla er forbunde med fare eller ulempe, og snarast syte for at taket blir rydda.

Merknad

Det er sett på som naudsynt at huseigar har ei slik plikt, då han er den nærmaste til å forhindra snøras e.l. som kan forårsake skade. Det blir vist til Høgsteretts avgjerd frå 1959 (Rt-1959-578), der ein huseigar blei dømd for brot på Oslo kommunes politivedtekt § 25 om oppsetting av avvisarar mot snøras.

Kommunen kan, dersom den finn det påkravd, setje ein frist for når taket skal vere rydda. Ein slik regel har blant anna vore stadfesta i politivedtekt for Oslo, Tromsø og Kristiansund: «Avvisere skal fjernes senest etter 7 dager med mindre eieren kan dokumentere lenger ventetid på rekvirert bistand til takrydding».

Føresegna er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 12.

§ 3-10. Fjerning av sperrar

Avsperringar, avvisarar og liknande innretningar blir fjerna når det arbeid som er nemnt i §§ 3-6, 3-7 og 3-8 er utført, eller faren eller ulempe som er nemnt i § 3-9 ikkje lenger er til stades.

Merknad

Føresegna er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 13.

KAPITTEL 4. REINHOLD PÅ OFFENTLEG STAD

§ 4-1. Reingjering av lys- og luftegraver

Eigar av hus eller grunn mot offentlig stad pliktar å sørgje for reingjering av lys- og luftegraver som er i beinveges nærleik til eigedomen.

Reinhaldet skal gjerast slik at det blir til minst mogleg ulempe.

Kloakksluk må ved reinhald ikkje tilførast oppsop e.l.

Merknad

Føresegna er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 15, forutan dei plikter som krev dokumentert lokal sedvane. Desse er no samla i normalpolitivedtekt § 4-4.

§ 4-2. Rydding av snø etter ras frå tak

Eigar av hus eller grunn mot offentlig stad pliktar etter ras frå tak å rydde fortauet utanfor eigedomen for snø og is.

Merknad

Føresegna er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 16, forutan dei plikter som krev dokumentert lokal sedvane. Desse er no samla i normalpolitivedtekt § 4-4.

§ 4-3. Avlaup for vatn

Eigar av hus eller grunn mot offentlig stad skal sørgje for at avlaup for vatn i fortau, rennestein, grøft e.l. blir haldt open.

§ 4-4. Plikta eigaren har i samsvar med lokalt etablert sedvane til reinhald m.m. av fortau (må gå ut frå lokal sedvane)

Eigar av hus eller grunn, jf. § 1-2, mot offentlig stad pliktar å:

1. sørgje for reinhald av fortau og rennestein
2. rydde fortauet for snø etter snøfall
3. strø fortau når det er glatt

Føresegna gjeld berre fortau i beinveges nærleik til eigedomen.

Merknad

Føresegna er ny og gjeld berre dei plikter som kan påleggjast på grunnlag av ei allereie etablert lokal sedvane. Det er meint å synleggjere at kommunen ikkje kan ta inn føresegna i si politivedtekt utan at slik sedvane er dokumentert.

Kommunen må dokumentere ovanfor Politidirektoratet at det fins ein lokal sedvane for den enkelte plikta som ein ynskjer stadfesta, jf. politilova § 14 nr. 2. For kommunar som har ei lokalt etablert sedvane, vil plikta og avgrensinga av området der plikta gjeld, som regel kome fram av gjeldande politivedtekt for kommunen. Det er ikkje anledning til å utvide verkeområdet til plikta.

KAPITTEL 5. HINDRE FORSØPLING OG TILGRISING

§ 5-1. Hindre forsøpling og tilgrising

På, ut over eller i beinveges nærleik til offentleg stad er det forbode:

1. å kaste avfall, under dette glas, flasker, spikar, papir, tyggjegummi og tobakksprodukt
2. å grise til med måling, tusj, sprayprodukt e.l. på overflate mot offentleg stad, under dette på eller ved bygning, gate, veg, park, anlegg, innretningar og transportmiddel
3. å henge opp kunngjeringar, plakatar e.l., utan tillating frå politiet. Dette gjeld ikkje oppslag på tavler e.l. som er godkjent av kommunen til slikt bruk, eller oppslag på eigedom om forhold som berre vedkjem eigendomen eller næringsverksemd til dei som disponerer eigendomen.

Det er forbode å rive, skade eller skjemme oppslag som er lovleg sett opp.

Oppslag skal fjernast når dei er forelda.

4. å urinere utandørs i tettbygd strøk eller på stader der det kan verke sjenerande på andre.
5. å bruka eller selja heliumballongar eller tilsvarande.

Merknad

Veglova (21. juni 1963 nr. 23) § 57 nr. 3 set forbod mot t.d. å kaste søppel på og ved offentleg veg. Vidare inneheld forureiningslova (13. mars 1981 nr. 6) § 28 eit totalforbod mot å tømme, leggje frå seg, oppbevare eller transportere avfall på slik måte at det kan verke skjemmande eller vere til skade eller ulempe for miljøet. Politivedtektene bør kunne innehalde praktisk viktige reglar med sikte på å oppretthalde eit godt lokalmiljø. Politivedtektene bør til dømes kunne forby flaskeknusing og plakatar utan at det er naudsynt å gå inn på forholdet til annan lovgjeving.

Bakgrunnen for nr. 2 er omfattande tilgrising i form av «tagging», skjemmande plakatklistring o.l., som folk på visse stader dagleg blir utsett for.

Føresegner om fjerning av hundeeskrement må regulerast i medhald av hundelova (4. juli 2003 nr. 74) og kan såleis ikkje bli teke inn i lokal politivedtekt. Ei slik regulering må bli gitt i kommunal forskrift om hundehald.

§ 5-2. Rydding ved kiosksal, arrangement o.l.

Den som driv med sal frå kiosk, uteservering, gatesal eller anna liknande næringsverksemd på eller ut mot offentleg stad, skal sørgje for at området ikkje blir skjemt eller skitna til av verksemda, og pliktar å sørgje for at det blir satt opp tilstrekkeleg tal med korgar for avfall. Rett etter stengjetid pliktar verksemda å rydde området og fjerne avfall som skyldast aktivitetar frå verksemda.

Den som arrangerer tilstelling på offentleg stad, skal sørgje for at papir og anna avfall blir fjerna etter arrangementet.

Merknad

Fullmaktsregelen i politilov § 14 byggjer m.a. på at politivedtektene ikkje bør regulere tilhøve som er uttømmende regulert i eller i medhald av annan lovgjeving, eller der andre styresmakter har overteke det faglege ansvar. Praksis har likevel ikkje vore heilt konsekvent.

Det finst i dag føresegner i fleire lover som set forbod mot ulike typar av forsøpling og tilgrising, m.a. i forureiningslova (13. mars 1981 nr. 6) § 28 og veglova (21. juni 1963 nr. 23) § 57 nr. 3. Desse spreidde føresegnene er primært knytt til visse føremål, og ein har kome til at politivedtektene bør kunne innehalde ein særskilt heimel for å kunne gje praktisk viktige reglar med sikte på å sikre eit godt lokalmiljø, utan at det er naudsynt å gå inn på tilhøvet til anna lovgjeving.

Innhaldet er ei vidareføring av tidlegare normalpolitivedtekt § 20. Føresegna har ny tittel og det er tilført ei setning i fyrste ledd om rydding etter verksemdas stengjetid. Føresegna gjeld òg omreisande verksemd.

KAPITTEL 6. OFFENTLEGE ANLEGG

§ 6-1. Kyrkjegard og gravplass

På kyrkjegard og gravplass er det forbode å sykle, ake, drive sport, leik eller anna som ikkje sømer seg der.

Det er forbode å trengje seg inn på kyrkjegard når den er stengd for besøk.

Merknad

Tredje ledd om laus hund på kyrkjegard er tatt ut, då det ikkje lenger er heimel i politilova § 14 for å regulere tilhøve knytt til hund og hundehald i politivedtekta.

Åtferd på gravplass er òg regulert i forskrift til lov om gravplassar, kremasjon og gravferd av 10. januar 1997 nr. 16. Straffelova (20. mai 2005 nr. 28) § 268 vil under visse omstende kunne brukast mot personar som treng seg inn på kyrkjegard eller gravplass.

KAPITTEL 7. ARRANGEMENT PÅ OFFENTLEG STAD

§ 7-1. Søknadsplikt for arrangement på offentlig stad

Den som på offentlig stad vil lage til arrangement som hovudsakleg er av underhaldande, kunstnarisk, selskapeleg eller kommersielt slag, òg som har ein storleik som vil føre til behov for omfattande reguleringar av ferdsla eller vakthald, må søkje om dette innan ein frist som politiet set.

Politolova § 11 gjeld tilsvarande.

Merknad

Åtgang til demonstrasjonar, opptog, møter, stand e.l. er regulert i politilova § 11. Dette er arrangement som fell inn under åtgangen til ytringsfridomen og som i sin heilskap fell utanfor rammene av politilova § 14. Det ligg difor ikkje føre heimel for å regulere slike arrangement i lokal politivedtekt.

§ 7-2. Meldeplikt for allment tilgjengelege arrangement

Den som vil halde eit arrangement som er allment tilgjengeleg, må i god tid forut for arrangementet sende melding til politiet, når arrangementets art eller storleik gjer det sannsynleg at politioppsyn blir naudsynt av omsyn til ro og orden eller avvikling av trafikken. Dette gjeld også når arrangementet ikkje skjer på offentlig stad.

Meldeplikta gjeld òg samankomst eller tilstelling som hovudsakleg er av selskapeleg eller underhaldande art for medlem av ei foreining e.l. samanslutning.

Politolova § 11 gjeld tilsvarande.

Merknad

Sjå merknad til § 7-1.

Føresegnene gjeld arrangement og samankomstar, og blir sett på som eit tillegg til politilova § 11 (arrangement på offentlig stad mv.). Meldeplikta kan ved kommunal politivedtekt utvidast til også å omfatte arrangement med allment tilgjenge på privat område eller tilsvarande, når vilkåra i lova elles er til stades.

Meldinga skal til vanleg vere skriftleg og leverast i god tid på førehand og innehalde opplysningar om føremålet med arrangementet, omfanget, den ansvarlege arrangør, tidspunkt, avviklingsstaden, avviklingstidspunkt og dei ordenstiltak arrangøren vil setje i verk, t.d. oppretting av ordensvern, jf. politilova § 11, andre ledd.

Når det gjeld større arrangement, slik som sportsstemner, større konsertar, festivalar, messer, karneval o.l., kan kommunen fastsetje at søknadsplikta skal oppretthaldast, med føresetnad om at vilkåra etter politilova § 14 nr. 4 ligg føre.

§ 7-3. Offentleg arrangement som barn har tilgang til

Barn under 15 år har ikkje åtgang til offentleg allment tilgjengeleg tilstelling utan at dei er i følgje med foreldre eller andre føresette.

Politiet kan gje dispensasjon ved tilstellingar som arrangeras spesielt for barn og unge under 18 år.

Merknad

Føresegna er flytta frå tidlegare normalpolitivedtekt kapittel IX om barn (§ 28).

Aldersgrensa blei satt for å harmonisere med aldersgrensa i politilova § 13, jf. ot.prp. nr. 22 (1994-1995). Ein føresetnad for endring av aldersgrensa er at det skjer ei lovending i politilova.

Føremålet med føresegna er omsynet til varetaking av barn under 15 år ved arrangement som er opne for alle aldersgrupper. Medan politilova § 13 skal vareta barn på offentleg stad etter kl. 22.00, blir åtgangen til arrangement for barn her regulert utan ei tidsavgrensing.

Det blir vist til alkohollovgevinga når det kjem til arrangement med alkoholserving.

KAPITTEL 8. PANTELÅNARVERKSEMD

§ 8-1. Pantelånarverksemd

Den som har fått løyve til å drive pantelånarverksemd skal føre protokoll, autorisert av politiet, over alle lån og kjøp. Politiet kan setja nærare vilkår for verksemda.

Merknad

Politiets kontroll med pantelånarverksemd går fram av politilova § 14 fyrste ledd nr. 7. Føresegna var ikkje tatt inn i normalpolitivedtekta av 1996, då det blei anteke at pantelånarverksemd gjekk inn under lov om finansieringsverksemd av 10. juni 1988 (oppheva i lov av 22. desember 1999 nr. 105). I likskap med brukthandlarar søkjas pantelånarar utnytta til omsetjing av tjuvegods. For å motverke dette, blir det stilt krav om at pantelånarar fører protokoll over det gods dei tek inn og at politiet kan utføre rutinemessig kontroll med protokollane og gjenstandane. Det går fram av førearbeida til politilova, ot.prp. nr.22 (1994-1995) at politilova § 14 nr. 7 tek sikte på å bevare ein lovheimla åtgang til å gi forskrift for kontroll med pantelånarar av liknande innhald som forskrift etter handelslova (no brukthandellova).

KAPITTEL 9. YMSE FØRESEGNAR

§ 9-1. Forsøming av plikt

Forsømer nokon å utføre det vedkomande har plikt til etter vedtektene eller etter pålegg gjeve med heimel i denne, kan politiet la det utførast på vedkomandes kostnad.

§ 9-2. Straff

Brot på føresegner gjevne i vedtekta eller pålegg gitt i medhald av vedtekta, straffast etter politilova § 30 nr. 4, om ikkje tilhøvet kjem inn under eit strengare straffepåbod.

§ 9-3. Kommunal handheving

Kommunen kan handheve følgjande føresegner tatt inn i normalpolitivedtekta:

- § 3-1 Hindringar (kommunal handheving etter denne paragraf er avgrensa til gjenstandar e.l. på eller utover fortau.
- § 3-9 Fare for ras frå tak
- § 3-10 Fjerning av sperrer når arbeidet er ferdig/faren er over
- § 4-1 Reingjering av lys- og luftegraver
- § 4-2 Rydding av snø etter ras frå tak

- § 4-3 Avlaup for vatn
- § 4-4 Plikta eigaren har til reinhald m.m. av fortau (må gå ut frå lokal sedvane)
- § 5-1 Hindre forsøpling og tilgrising
- § 5-2 Rydding ved kiosksal, arrangement o.l.

Kan handhevas av () kommune med heimel i forskrift av 19. juni 2012 nr. 600 om kommunal handheving av politivedtekter, jf. politilova § 14 tredje ledd. () kommune kan ved brot på desse føresegnene også ilegga gebyr for brotet.

Merknad

Føresegna krev at kommunal handheving er teke avgjersle om av kommunen i samråd med politiet.

Ved lovendring av 19. juni 2010 fekk politilova § 14 eit nytt tredje ledd, som gir kommunen tilgang til å ta inn eit føresegn om at kommunen kan handheve nærmare bestemte føresegner i politivedtekta – kommunal handheving. Nærmare føresegner går fram av forskrift av 19. juni 2012 nr. 600 om kommunal handheving av vedtekter. Klage over gebyr frå kommunen for brot på føresegn nemnt i denne paragraf, blir sendt til kommunen, jf. forskrift om kommunal handheving av politivedtekt § 8.

Åtgangen kommunen har til å handheve brot på angitt føresegner i politivedtekta, kjem i tillegg til handhevingsmyndigheita til politiet. Det blir understreka at den som bryt desse føresegnene, ikkje risikerer dobbeltstraff. Dette inneber at dersom politiet har gitt vedkomande eit førelegg, kan ikkje kommunen gje same person gebyr for same brot, og omvendt.

§ 9-4. Iverksetjing

Denne vedtekt trer i kraft 1 månad etter at den er stadfesta av Politidirektoratet.

Frå same tid opphevast forskrift av (dd-mm-åå) nr. () om politivedtekt for () kommune, (fylke).